

EUSKARA JENDEA

Mugetan gaindi

B MAILA irakaslearen kaiera

“EUSKARA JENDEA” DOKUMENTAL SORTA

Zein izan da gure hizkuntzaren ibilbidea historian zehar? Nola bizi izan du gure jendeak euskara? Nolako eragina izan dute hurbildu zaizkigun herri eta kultura desberdinek?...

“Euskara jendea” dokumental sortak galdera horien eta beste hainbaten erantzunak eskaini nahi ditu. Horretarako, Xamarrek 2006an Pamiela etxean argitaratutako izenburu bereko liburua hartu du abiapuntu, eta liburuak bezala, modu ulerterraz eta atseginean gure hizkuntzak eta gure jendeak eskuz esku egin duten ibilbide luzera hurbiltzea du helburu.

Lana 45 minutu inguruko sei dokumentalek osatzen dute:

- I. HISTORIAREN ATARIAN
- II. ERROMAKO INPERIOAN
- III. ANIZTASUNAREN BIDEAN (ERDI AROA)
- IV. MUGETAN GAINDI (ARO MODERNOA)
- V. GERREN ARTEKO PIZKUNDEAN (1800-1945)
- VI. MUNDUA OSATZEN

KAIER DIDAKTIKOAK

Kaier didaktiko hauen helburua “Euskara jendea” dokumental sorta B eta C mailako euskara ikasleei hurbiltzea da. Horretarako, dokumentalen kontakizunei jarraitzeko eta aipatutako mailei dagozkien hainbat eduki lantzeko jarduerak eskainiko dira kaieretan. Jarduera horiek bai banaka (ikasleak bere kabuz), bai taldeka (euskara eskoletan) erabiltzeko aukera eskainiko dute.

KAIERAK BANAKA ERABILI

Nahi izanez gero, kaier hauek bere kabuz erabili ahal izango ditu ikasleak, irakaslearen edo ikaskideen laguntzarik gabe. Horretarako ariketa bakoitzaren enuntziatua arretaz irakurtzea eta jarraitzea besterik ez dago, “talde lana” sinboloa duten atalak alde batera utzita (👥).

Ariketen erantzunak lan bakoitzaren azken orrian aurkituko ditugu.

MUGETAN GAINDI (B maila)

Aro Modernoa XV. mendearen bukaeratik XVI. mendearen hasierara doan garaiari deitzen zaio. Erdi Aroaren iluntasuna atzean geratu da, Europako antolaketan eta gizartean aldaketa sakonak ematen hasten dira, eta horrek, jakina, eragin nabarmena du euskal munduan ere. Eragin horiek ezagutu ditzagun, “Euskara jendea” sortako laugarren dokumentalak mende horietara hurbilduko gaitu.

DOKUMENTALA IKUSI AURRETIK

A. Ikusiko den dokumentala eta egingo diren lanak ikasleei labur aurkeztu. Aurkezpena bideratzeko ikaslearen liburuko 3. orria erabil daiteke.

B. ARO MODERNOAN KOKATZEN

1. “Honela izan ote zen?” ariketa egin (ikas. lib., 4. eta 5. orr.).

HELBURUA: Ariketa honen helburua ikasleak dokumentala erosoago ikusteko prestatzea da. Horretarako, garaiari buruzko informazioa eskainiko zaie, eta informazio hori aztertzeko eskatuko zaie.

DOKUMENTALA IKUSI BITARTEAN

C. ARRETA BIDERATU

3. “Zein ote da egia” ariketa egin (ikas. lib., 6. or.).

HELBURUA: Ariketa hau dokumentala ikusi bitartean arreta mantentzeko eta interesa bideratzeko erabiliko dugu. Horretarako, aldez aurretik egindako hipotesiak izango ditugu oinarri.

DOKUMENTALA IKUSI ONDOREN

D. ZHAZTAPENAK GOGORATUZ

3. “Oroitzen zara?” ariketa egin (ikas. lib. 8. or.).

HELBURUA: Ariketa honen helburuak bi dira: batetik, dokumentalaren ulermena aztertzea; bestetik, ideia nagusiez gain dokumentalean eskainitako informazio zehatzei erreparatzen laguntzea

GOGOAN IZAN: Gogoratu ikasleei ariketa honetan jaso ditzaketen zehetasunak oso lagungarriak izango zaizkiela lanaren amaieran idatzi beharko duten testurako.

E. NOLA IDATZI PARAGRAFO EGOKI BAT

4. “Paragrafoa pausuz pausu eraikitzen” azalpenak irakurri eta ariketak egin (ikas. lib., 11. or.).

HELBURUA: Ariketa honen helburua, paragrafo egokiak idazteko teknika bat ikastea eta, bideratuta eta pausuz pausu, erabiltzen trebatzea da. Horretarako adibide baten gainean arituko dira ikasleak.

GOGOAN IZAN: Ariketa egin aurretik, guztion artean paragrafoaz dakiguna gogora dezakegu klasean: zer diren, zertarako balio duten, nola eraikitzen diren... Ondoren, azalpena talde txikietan irakurtzeko eta komentatzeko proposa dakieke ikasleei.

Ariketa egin bitartean, ikasleen liburuan aipatzen den bezala, ariketak egin ostean bidera ezazu elkarren arteko hausnarketa: lanak nola egin diren, sortu zaizkien zalantzak, teknika beraren balioa...

Kontuan izan paragrafoak idazten jakitea oso garrantzitsua dela testu egokiak idazteko, baita ideiak antolatzen trebatzeko ere. Hortaz, ikasleei horrelako tekniken balioa argi utzi behar zaie-nez, klaseko beste idazlanetan ere teknika bera erabiltzea komeni da.

F. ONDORIOAK ETA AUTO-EBALUAZIOA (ikas. lib., 19. or.).

Ikasleek auto-ebaluazio fitxa banaka bete ondoren, balorazioa guztion artean egin.

HELBURUA: Ikasleek ikusitako dokumentala eta egindako lanak baloratzea.